

Przedmiot i zasady ochrony danych osobowych

Tomasz A. Winiarczyk

1

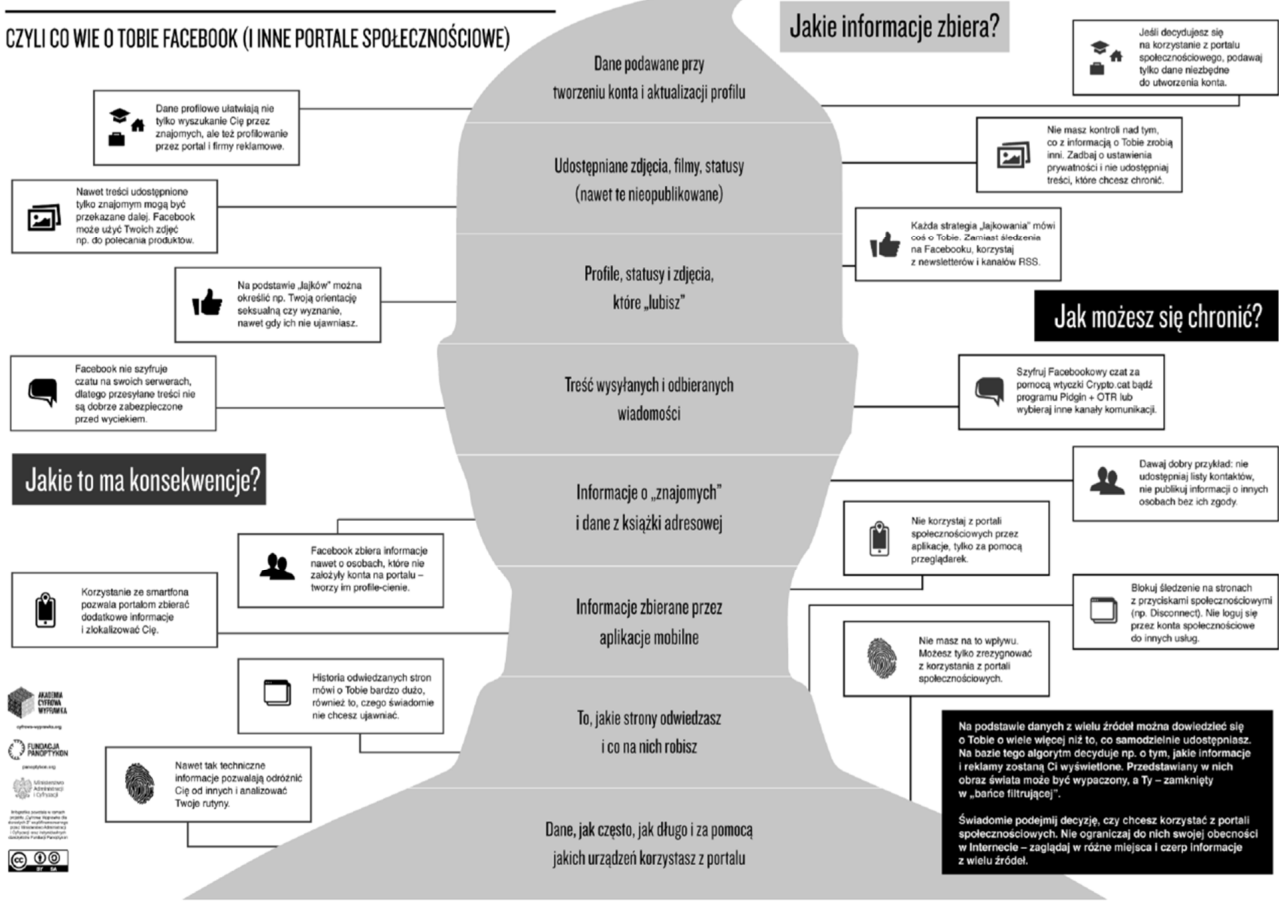
zagadnienia

- podstawa prawna**
- zakres stosowania ustawy**
- podstawowe pojęcia:**
 - dane osobowe
 - zbiór danych
 - przetwarzanie danych
 - system teleinformatyczny
 - administrator danych
- organ administracji publicznej do spraw ochrony danych osobowych**
- zasady przetwarzania danych**

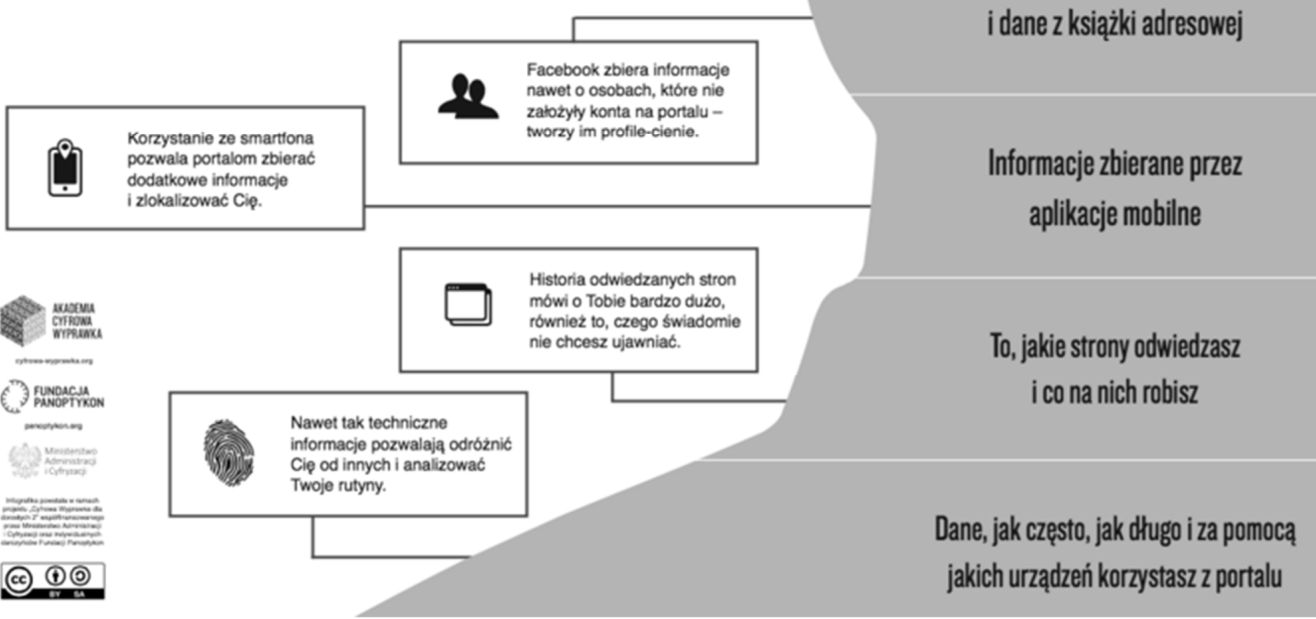
2

NIEDYSKRETNY PROFIL

CZYLI CO WIE O TOBIE FACEBOOK (I INNE PORTALE SPOŁECZNOŚCIOWE)

Jakie to ma konsekwencje?

AKADEMIA CYFRONA WYPRAWKA
wyprawa.org

FUNDACJA PANOPTYKON
panoptykon.org

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji

Infografika powstała w ramach projektu „Cyfrowe Wyzwolenie dla dorosłych” z asystą techniczną przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji oraz Instytut Badawczy Fundacji Panoptykon

CC BY SA

JAKIE INFORMACJE ZNA O TOBIE FACEBOOK

1. Lokalizacja
2. Wiek
3. Pokolenie
4. Płeć
5. Język
6. Wykształcenie
7. Rodzaj wykształcenia
8. Szkoła
9. Pochodzenie etniczne
10. Przychód, wartość netto dochodu
11. Typ posiadanego mieszkania/domu
12. Wartość domu
13. Wielkość posiadłości
14. Liczba metrów kwadratowych twojej posiadłości mieszkalnej
15. Rok, w którym twój dom został zbudowany
16. Układ mieszkania/domu
17. Użytkownicy, którzy mają jakąś rocznicę w ciągu 30 dni
18. Użytkownicy, którzy znajdują się z dala od swojej rodziny
19. Użytkownicy, którzy w znajomych mają kogoś, kto ma jakąś rocznicę, oświadczył się lub ma rocznicę zawarcia związku małżeńskiego, ma wkrótce urodziny, lub niedawno się przeprowadził
20. Użytkownicy ze związkami na odległość
21. Użytkownicy w nowych związkach
22. Użytkownicy, którzy rozpoczęli nową pracę
23. Użytkownicy, którzy niedawno się zaręczyli
24. Użytkownicy, którzy niedawno zawarli związek małżeński
25. Użytkownicy, którzy niedawno się przeprowadzili
26. Użytkownicy, którzy wkrótce mają urodziny
27. Rodzice
28. Rodzice oczekujący na potomstwo
29. Matki, w podziale na różne typy
30. Użytkownicy, którzy angażują się w politykę
31. Konserwatyści i liberałowie
32. Status związku

JAKIE INFORMACJE ZNA O TOBIE FACEBOOK

33. Twój pracodawca
34. Branża, w której pracujesz
35. Zajmowane stanowisko
36. Rodzaj biura, w którym pracujesz
37. Zainteresowania
38. Użytkownicy, którzy posiadają motocykle
39. Użytkownicy, którzy planują kupić samochód
40. Użytkownicy, którzy niedawno kupili jakąś część samochodową
41. Użytkownicy, którzy potrzebują usług samochodowych
42. Rodzaj i marka samochodu, który posiadasz
43. Rok produkcji twojego samochodu
44. Wiek samochodu
45. Ilość pieniędzy, jaką użytkownik planuje wydać na następny samochód
46. Gdzie użytkownik planuje kupić samochód
47. Ilu pracowników ma firma, w której pracujesz
48. Użytkownicy z własnymi małymi biznesami
49. Użytkownicy, którzy pracują w zarządach
50. Użytkownicy, którzy działają charytatywnie
51. System operacyjny komputera
52. Użytkownicy, którzy posiadają konsolę do gier
53. Użytkownicy, którzy tworzą Wydarzenia na Facebooku
54. Użytkownicy, którzy korzystali z Płatności Facebooka
55. Użytkownicy, którzy grają w gry planszowe
56. Użytkownicy, którzy korzystają z Płatności Facebooka ponad przeciętnie
57. Użytkownicy, którzy są administratorami Stron na Facebooku
58. Użytkownicy, którzy niedawno wrzucali zdjęcia na Facebooka
59. Przeglądarka internetowa
60. Klient poczty e-mail
61. Miłośnicy nowych technologii
62. Ekspaci
63. Użytkownicy, którzy pracują w bankach i instytucjach finansowych
64. Użytkownicy, którzy inwestują (w podziale na rodzaj inwestycji)
65. Liczba linii kredytowych

JAKIE INFORMACJE ZNA O TOBIE FACEBOOK

66. Użytkownicy, którzy mają aktywne karty kredytowe
67. Rodzaj karty kredytowej
68. Użytkownicy, którzy korzystają z kart debetowych
69. Użytkownicy, którzy mają zaległe zadłużenie na karcie kredytowej
70. Użytkownicy, którzy słuchają radia
71. Użytkownicy, którzy lubią programy telewizyjne
72. Użytkownicy, którzy mają telefony komórkowe (w podziale na marki)
73. Rodzaj połączenia internetowego
74. Użytkownicy, którzy niedawno kupili smartfona lub tablet
75. Użytkownicy, którzy łączą się z internetem za pośrednictwem telefonu lub tabletu
76. Użytkownicy, którzy korzystają z kuponów
77. Rodzaj ubrań, jakie kupują użytkownicy
78. Okres w roku, w którym dokonuje się najczęściej zakupów
79. Użytkownicy, którzy kupują dużo piwa, wina, wódek
80. Użytkownicy, którzy kupują w sklepach spożywczych
81. Użytkownicy, którzy kupują produkty z kategorii beauty
82. Użytkownicy, którzy kupują leki na alergie, przeziębienia, ból

83. Użytkownicy, którzy wydają więcej niż standardowo na wyposażenie wnętrz
84. Użytkownicy, którzy kupują produkty dla zwierząt
85. Użytkownicy, którzy często robią wydatki na dom
86. Użytkownicy, którzy kupują dużo online
87. Rodzaje restauracji, z jakich korzystają użytkownicy
88. Rodzaje sklepów, w jakich robią zakupy
89. Użytkownicy, którzy są skłonni kupować online ubezpieczenia, karty kredytowe, itd.
90. Długość życia w danym miejscu
91. Użytkownicy, którzy planują przeprowadzkę
92. Użytkownicy, którzy interesują się oglądaniem sportu
93. Użytkownicy, którzy często podróżują, lub pracują dla przyjemności
94. Użytkownicy, którzy podróżują miejskim transportem do pracy
95. Rodzaj wakacji, na jakie użytkownicy jeżdżą
96. Użytkownicy, którzy niedawno wrócili z podróży
97. Użytkownicy, którzy używali aplikacji podróżniczych
98. Użytkownicy, którzy udostępniali nieruchomość innym na wakacje

JAK TO MOŻLIWE

- Wiele danych przekazujemy Facebookowi sami, wypełniając skrzętnie rozliczne pytania o dane profilowe.**
- Olbrzymią liczbę informacji podajemy Facebookowi korzystając z jego usług:
 - Connect (logowania się do innych serwisów kontem FB),
 - Lubię to (przycisk Facebooka w zewnętrznych serwisach).
- Facebook korzysta także z Piksela FB, czyli krótkiego kodu udostępnianego innym serwisom, z których korzystają użytkownicy Facebooka (coś na wzór Cookie).
- Facebook współpracuje także z różnymi zewnętrznymi firmami tj. Experian, Acxiom, Epsilon, które specjalizują się w zbieraniu wrażliwych danych o użytkownikach.
- Oczywiście nie jest tak, że Facebook udostępnia naraz wszystkie te informacje reklamodawcom. Wykupując reklamę, reklamodawca ma dostęp tylko do wybranego modułu, wybranego wycinka tych wszystkich informacji*

tytułem ciekawostki

- ❑ naukowcy z Uniwersytetu Stanforda Michal Kosinski i Yilun Wang zaprogramowali AI (sztuczną inteligencję), wprowadzając do niej algorytm pozwalający na łączenie pewnych charakterystycznych cech wyglądu z cechami osobowości i preferencjami
- ❑ w swoim eksperymencie wykorzystywali fotografie z publicznych profili na portalach randkowych
- ❑ korzystając z sieci neuronowych opracowali metodę, która na podstawie wyłącznie rysów naszej twarzy jest w stanie określić, czy pociągają nas mężczyźni, czy kobiety
 - Skuteczność tej metody wyniosła ok. 81 proc. w przypadku mężczyzn i 74 proc. w przypadku kobiet – gdy sieć ma dyspozycji jedno zdjęcie
 - Kiedy pulę fotografii zwiększono do pięciu, skuteczność wzrosła odpowiednio do 91 i 83 proc.

uwaga na to co pokazujemy

- ❑ Tomasz Lis 26 VIII 2016 r. na Twitterze zamieścił screen ze strony głównej serwisu Niezależna.pl, na której widoczna jest reklama portalu randkowego z ładnymi Ukrainkami.
- ❑ Była to jednak reklama z sieci Google AdSense, która dobiera reklamy przez mechanizm Google'a na podstawie wcześniejszej aktywności w internecie danego użytkownika.

Reklama kontekstowa – sposób prezentowania reklam użytkownikom rozmaitych usług internetowych (stron internetowych, e-maili, czatów, forów dyskusyjnych, komunikatorów itd.), który zakłada dopasowanie treści reklam do treści stron, na których są one umieszczone.

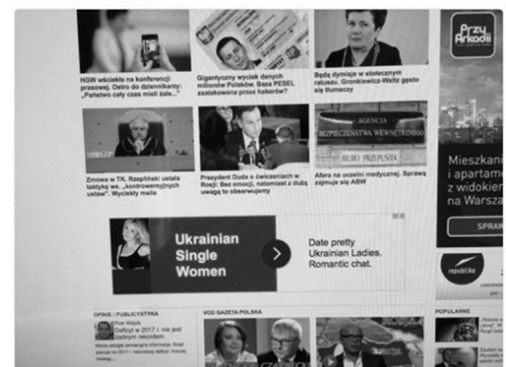
Ideą reklamy kontekstowej jest założenie, że osoba wystawiona na jej działanie chętniej na nią pozytywnie zareaguje, gdy będzie ona związana z poszukiwaną przez tę osobą informacją niż gdyby nie miała ona z nią związku.

(wikipedia.pl)

Tomasz Lis @lis_tomasz · 6 min

Ciekawa reklama na PIS-owskim portalu niezalezna.pl

przyszła podstawa prawna

- ❑ ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)
 - obowiązywanie od 25 maja 2018 roku
- ❑ USTAWA z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych
 - obowiązywanie od 25 maja 2018 roku

11

zastosowanie ustawy

- ❑ przetwarzanie danych osobowych:
 - 1) w kartotekach, skorowidzach, księgach, wykazach i w innych zbiorach ewidencyjnych,
 - 2) w systemach informatycznych, także w przypadku przetwarzania danych poza zbiorem danych.

zastosowanie ustawy

- organy państwowe,
- organy samorządu terytorialnego
- państwowe i komunalne jednostki organizacyjne
- podmioty niepubliczne realizujące zadania publiczne
- osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, jeżeli przetwarzają dane osobowe w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych

13

wyłączenie stosowania ustawy

- osoby fizyczne, które przetwarzają dane wyłącznie w celach osobistych lub domowych,
- podmioty mające siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim, wykorzystujące środki techniczne znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie do przekazywania danych
- prasowa działalność dziennikarska

14

DANE OSOBOWE

wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej

- Osobą możliwą do zidentyfikowania jest osoba, której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności przez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne.
- Informacji nie uważa się za umożliwiającą określenie tożsamości osoby, jeżeli wymagałoby to nadmiernych kosztów, czasu lub działań.

15

DANE OSOBOWE

informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”);

- możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej

16

ZBIÓR DANYCH

- ❑ każdy posiadający strukturę zestaw danych o charakterze osobowym, dostępnych według określonych kryteriów, niezależnie od tego, czy zestaw ten jest rozproszony lub podzielony funkcjonalnie
- ❑ (RODO) uporządkowany zestaw danych osobowych dostępnych według określonych kryteriów, niezależnie od tego, czy zestaw ten jest scentralizowany, zdecentralizowany czy rozproszony funkcjonalnie lub geograficznie

Dane jednego kontrahenta, klienta czy pracownika to już zbiór (baza) danych

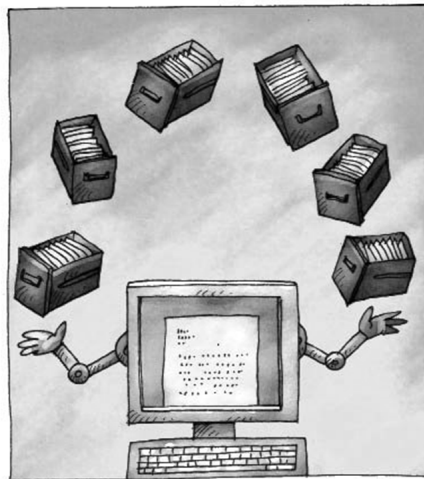
PRZETWARZANIE DANYCH

- ❑ jakiegokolwiek **operacje wykonywane na danych osobowych**, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych
- ❑ (RODO) operacja lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, taką jak zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez przesłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowywanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie

SYSTEM TELEINFORMATYCZNY

- ❑ zespół współpracujących ze sobą urządzeń, programów, procedur przetwarzania informacji i narzędzi programowych zastosowanych w celu przetwarzania danych

19

ADMINISTRATOR DANYCH

- ❑ organ, jednostka organizacyjna, podmiot lub osoba decydujące o celach i środkach przetwarzania danych osobowych
- ❑ (RODO) osoba fizyczna lub prawna, organ publiczny, jednostka lub inny podmiot, który samodzielnie lub wspólnie z innymi ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych; jeżeli cele i sposoby takiego przetwarzania są określone w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, to również w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego może zostać wyznaczony administrator lub mogą zostać określone konkretne kryteria jego wyznaczania;

20

ORGAN NADZORCZY

art. 51 ust. 1 RODO

- Każde państwo członkowskie zapewnia, by za monitorowanie stosowania niniejszego rozporządzenia odpowiadał co najmniej jeden niezależny organ publiczny w celu ochrony podstawowych praw i wolności osób fizycznych w związku z przetwarzaniem oraz ułatwiania swobodnego przepływu danych osobowych w Unii (zwany dalej „organem nadzorczym”).

21

PREZES URZĘDU

OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

- nowy organ nadzorczy w rozumieniu rozporządzenia 2016/679 i organem nadzorczym w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW
- zastąpił Generalnego Inspektora Danych Osobowych

22

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

- powołuje i odwołuje Sejm Rzeczypospolitej Polskiej za zgodą Senatu na wniosek Prezesa Rady Ministrów.
- kadencja trwa 4 lata od dnia złożenia ślubowania (jedna osoba maksymalnie dwie kadencje)
- nie może należeć do partii politycznej, związku zawodowego ani prowadzić działalności publicznej niedającej się pogodzić z godnością jego urzędu
- posiada immunitet
- przy Prezesie działa Rada do Spraw Ochrony Danych Osobowych, będąca organem opiniodawczo-doradczym

Jan Nowak

23

ZASADY PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

Zanim napiszę na tablicy moje nazwisko, chciałbym wiedzieć, jak zamierza Pani wykorzystać tę informację.

24

ogólna zasada przetwarzania i ochrony danych osobowych

Każdy ma prawo do ochrony dotyczących go danych osobowych.

- Przetwarzanie danych osobowych może mieć miejsce ze względu na dobro publiczne, dobro osoby, której dane dotyczą, lub dobro osób trzecich w zakresie i trybie określonym ustawą.

25

Zasady przetwarzania danych osobowych

- rzetelność i legalność**
- celowość**
 - tylko dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów
- adekwatność**
 - odpowiednie do celu przetwarzania, a więc nie nadmierne ilościowo
- merytoryczna poprawność danych**
 - zgodne z prawdą
- czasowe ograniczenie przetwarzania**
 - tak długo, jak jest to konieczne dla osiągnięcia celu przetwarzania
- informowanie o przetwarzaniu (osoby, której dane dotyczą)**
- respektowanie praw uprawnionych**
 - prawo do: poprawiania i usunięcia danych, żądania zaprzestania przetwarzania
- poufność i zabezpieczenie danych**
 - konieczność zachowania danych w tajemnicy
- kontrola nad przetwarzaniem (wewnętrzna i zewnętrzna)**
- stosowanie sankcji za naruszenie prawa przy przetwarzaniu**
 - odpowiedzialność karna i administracyjna; możliwość dochodzenia roszczeń na drodze cywilnoprawnej

Zasady przetwarzania danych osobowych – RODO

Dane osobowe muszą być:

- a) przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą („**zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość**”);
- b) zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami; dalsze przetwarzanie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych nie jest uznawane w myśl art. 89 ust. 1 za niezgodne z pierwotnymi celami („**ograniczenie celu**”);
- c) adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane („**minimalizacja danych**”);
- d) prawidłowe i w razie potrzeby uaktualniane; należy podjąć wszelkie rozsądne działania, aby dane osobowe, które są nieprawidłowe w świetle celów ich przetwarzania, zostały niezwłocznie usunięte lub sprostowane („**prawidłowość**”);
- e) przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; dane osobowe można przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, z zastrzeżeniem że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą („**ograniczenie przechowywania**”);
- f) przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych („**integralność i poufność**”).

27

sankcje – RODO

- rezygnacja z większości sankcji karnych dotychczasowych
 - Art. 89.1. Kto udaremnia lub utrudnia kontrolującemu prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych, podlega grzywnie.
 - Art. 90.1. Kto bez podstawy prawnej przetwarza dane, o których mowa w art. 9 rozporządzenia 2016/679, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.
- przewidziane przede wszystkim ADMINISTRACYJNE KARY FINANSOWE:
 - 10 milionów euro lub do 2% wartości rocznego światowego obrotu przedsiębiorstwa
 - dotyczy obowiązków administracyjnych administratora danych
 - 20 milionów euro lub do 4% wartości rocznego światowego obrotu przedsiębiorstwa
 - dotyczy naruszenia podstawowych zasad przetwarzania, praw jednostek, niezastosowanie się do aktów organu nadzorczego
 - 100 tysięcy złotych kary administracyjnej, za naruszenia spowodowane przez administrację publiczną (według projektu z dnia 13.09.2017 roku ustawy o ochronie danych osobowych)
- w RODO podany jest jedynie maksymalny wymiar kary
 - należy mieć na uwadze, że kary te będą nakładane proporcjonalnie, w zależności od skali naruszenia przepisów
- możliwość dochodzenia roszczeń na drodze cywilnoprawnej (właściwy zawsze w I instancji sąd okręgowy)

28

Prawa jednostki wynikające z ochrony danych osobowych

Tomasz A. Winiarczyk

29

zagadnienia

- obowiązki administratora danych wobec osób, których dane zbiera
- dane wrażliwe
- prawo jednostek do kontroli przetwarzania danych, które ich dotyczą
- prawo do bycia zapomnianym
- wniosek o udzielenie informacji na temat zasad wykorzystywania naszych danych osobowych
- spam a prawo
- klauzula o zgodzie na przetwarzanie danych osobowych
- jakich danych może żądać policja

30

art. 6 ust. 1 RODO

- Przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy – i w takim zakresie, w jakim – spełniony jest
 - a) osoba, której dane dotyczą wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub większej liczbie określonych celów;
 - b) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy;
 - c) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze;
 - d) przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej;
 - e) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi;
 - f) przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią, z wyjątkiem sytuacji, w których nadrzędny charakter wobec tych interesów mają interesy lub podstawowe prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, wymagające ochrony danych osobowych, w szczególności gdy osoba, której dane dotyczą, jest dzieckiem.
- Akapit pierwszy lit. f) nie ma zastosowania do przetwarzania, którego dokonują organy publiczne w ramach realizacji swoich zadań.

31

art. 7 RODO

1. **Jeżeli przetwarzanie odbywa się na podstawie zgody, administrator musi być w stanie wykazać, że osoba, której dane dotyczą, wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych.**
2. Jeżeli osoba, której dane dotyczą, wyrażą zgodę w pisemnym oświadczeniu, które dotyczy także innych kwestii, zapytanie o zgodę musi zostać przedstawione w sposób pozwalający wyraźnie odróżnić je od pozostałych kwestii, w zrozumiałej i łatwo dostępnej formie, jasnym i prostym językiem. Część takiego oświadczenia osoby, której dane dotyczą, stanowiąca naruszenie niniejszego rozporządzenia nie jest wiążąca.
3. Osoba, której dane dotyczą, ma prawo w dowolnym momencie wycofać zgodę. Wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem. Osoba, której dane dotyczą, jest o tym informowana, zanim wyrazi zgodę. Wycofanie zgody musi być równie łatwe jak jej wyrażenie.
4. Oceniając, czy zgodę wyrażono dobrowolnie, w jak największym stopniu uwzględnia się, czy między innymi od zgody na przetwarzanie danych nie jest uzależnione wykonanie umowy, w tym świadczenie usługi, jeśli przetwarzanie danych osobowych nie jest niezbędne do wykonania tej umowy.

32

art. 8 RODO

1. Jeżeli zastosowanie ma art. 6 ust. 1 lit. a), w przypadku usług społeczeństwa informacyjnego oferowanych bezpośrednio dziecku, zgodne z prawem jest przetwarzanie danych osobowych dziecka, które ukończyło 16 lat.
Jeżeli dziecko nie ukończyło 16 lat, takie przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy zgodę wyraziła lub zaaprobowала ją osoba sprawująca władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem oraz wyłącznie w zakresie wyrażonej zgody.
Państwa członkowskie mogą przewidzieć w swoim prawie niższą granicę wiekową, która musi wynosić co najmniej 13 lat.
2. W takich przypadkach administrator, uwzględniając dostępną technologię, podejmuje rozsądne starania, by zweryfikować, czy osoba sprawująca władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem wyraziła zgodę lub ją zaaprobowала.
3. Ust. 1 nie wpływa na ogólne przepisy prawa umów państw członkowskich, takie jak przepisy o ważności, zawieraniu lub skutkach umowy wobec dziecka.

33

art. 9 RODO

– tzw. dane wrażliwe

1. Zabrania się przetwarzania danych osobowych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.

34

art. 9 RODO

2. Ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- a) osoba, której dane dotyczą, wyraziła wyraźną zgodę na przetwarzanie tych danych osobowych w jednym lub kilku konkretnych celach, chyba że prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego przewidują, iż osoba, której dane dotyczą, nie może uchylić zakazu, o którym mowa w ust. 1;
- b) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązków i wykonywania szczególnych praw przez administratora lub osobę, której dane dotyczą, w dziedzinie prawa pracy, zabezpieczenia społecznego i ochrony socjalnej, o ile jest to dozwolone prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego, lub porozumieniem zbiorowym na mocy prawa państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenia praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą;
- c) przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej, a osoba, której dane dotyczą, jest fizycznie lub prawnie niezdolna do wyrażenia zgody;
- d) przetwarzanie dokonuje się w ramach uprawnionej działalności prowadzonej z zachowaniem odpowiednich zabezpieczeń przez fundację, stowarzyszenie lub inny niezarobkowy podmiot o celach politycznych, światopoglądowych, religijnych lub związkowych, pod warunkiem że przetwarzanie dotyczy wyłącznie członków lub byłych członków tego podmiotu lub osób utrzymujących z nim stałe kontakty w związku z jego celami oraz że dane osobowe nie są ujawniane poza tym podmiotem bez zgody osób, których dane dotyczą;
- e) przetwarzanie dotyczy danych osobowych w sposób oczywisty upublicznionych przez osobę, której dane dotyczą;
- f) przetwarzanie jest niezbędne do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń lub w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez sądy;
- g) przetwarzanie jest niezbędne ze względów związanych z ważnym interesem publicznym, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które są proporcjonalne do wyznaczonego celu, nie naruszają istoty prawa do ochrony danych i przewidują odpowiednie i konkretne środki ochrony praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą;
- h) przetwarzanie jest niezbędne do celów profilaktyki zdrowotnej lub medycyny pracy, do oceny zdolności pracownika do pracy, diagnozy medycznej, zapewnienia opieki zdrowotnej lub zabezpieczenia społecznego, leczenia lub zarządzania systemami i usługami opieki zdrowotnej lub zabezpieczenia społecznego na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego lub zgodnie z umową z pracownikiem służby zdrowia i z zastrzeżeniem warunków i zabezpieczeń, o których mowa w ust. 3;
- i) przetwarzanie jest niezbędne ze względów związanych z interesem publicznym w dziedzinie zdrowia publicznego, takich jak ochrona przed poważnymi transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi lub zapewnienie wysokich standardów jakości i bezpieczeństwa opieki zdrowotnej oraz produktów leczniczych lub wyrobów medycznych, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które przewidują odpowiednie, konkretne środki ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą, w szczególności tajemnicę zawodową;
- j) przetwarzanie jest niezbędne do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych zgodnie z art. 89 ust. 1, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które są proporcjonalne do wyznaczonego celu, nie naruszają istoty prawa do ochrony danych i przewidują odpowiednie, konkretne środki ochrony praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą.

art. 10 RODO

przetwarzanie danych osobowych dotyczących wyroków skazujących i naruszeń prawa

Przetwarzania danych osobowych dotyczących wyroków skazujących oraz naruszeń prawa lub powiązanych środków bezpieczeństwa na podstawie art. 6 ust. 1 wolno dokonywać wyłącznie pod nadzorem władz publicznych lub jeżeli przetwarzanie jest dozwolone prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenia praw i wolności osób, których dane dotyczą.

Wszelkie kompletne rejestry wyroków skazujących są prowadzone wyłącznie pod nadzorem władz publicznych.

art. 13 RODO

1. Jeżeli dane osobowe osoby, której dane dotyczą, zbierane są od tej osoby, administrator podczas pozyskiwania danych osobowych podaje jej wszystkie następujące informacje:
- a) swoją tożsamość i dane kontaktowe oraz, gdy ma to zastosowanie, tożsamość i dane kontaktowe swojego przedstawiciela;
 - b) gdy ma to zastosowanie – dane kontaktowe inspektora ochrony danych;
 - c) cele przetwarzania danych osobowych, oraz podstawę prawną przetwarzania;
 - d) jeżeli przetwarzanie odbywa się na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f) – prawnie uzasadnione interesy realizowane przez administratora lub przez stronę trzecią;
 - e) informacje o odbiorcach danych osobowych lub o kategoriach odbiorców, jeżeli istnieją;
 - f) gdy ma to zastosowanie – informacje o zamiarze przekazania danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej oraz o stwierdzeniu lub braku stwierdzenia przez Komisję odpowiedniego stopnia ochrony lub w przypadku przekazania, o którym mowa w art. 46, art. 47 lub art. 49 ust. 1 akapit drugi, wzmiankę o odpowiednich lub właściwych zabezpieczeniach oraz o możliwościach uzyskania kopii danych lub o miejscu udostępnienia danych.

art. 13 RODO

2. Poza informacjami, o których mowa w ust. 1, podczas pozyskiwania danych osobowych administrator podaje osobie, której dane dotyczą, następujące inne informacje niezbędne do zapewnienia rzetelności i przejrzystości przetwarzania:
- a) okres, przez który dane osobowe będą przechowywane, a gdy nie jest to możliwe, kryteria ustalania tego okresu;
 - b) informacje o prawie do żądania od administratora dostępu do danych osobowych dotyczących osoby, której dane dotyczą, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania lub o prawie do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, a także o prawie do przenoszenia danych;
 - c) jeżeli przetwarzanie odbywa się na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a) lub art. 9 ust. 2 lit. a) – informacje o prawie do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem;
 - d) informacje o prawie wniesienia skargi do organu nadzorczego;
 - e) informację, czy podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym lub umownym lub warunkiem zawarcia umowy oraz czy osoba, której dane dotyczą, jest zobowiązana do ich podania i jakie są ewentualne konsekwencje niepodania danych;
 - f) informacje o zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu, o którym mowa w art. 22 ust. 1 i 4, oraz – przynajmniej w tych przypadkach – istotne informacje o zasadach ich podejmowania, a także o znaczeniu i przewidywanych konsekwencjach takiego przetwarzania dla osoby, której dane dotyczą.

art. 14 RODO

1. Jeżeli danych osobowych nie pozyskano od osoby, której dane dotyczą, administrator podaje osobie, której dane dotyczą, następujące informacje:
- a) swoją tożsamość i dane kontaktowe oraz, gdy ma to zastosowanie, tożsamość i dane kontaktowe swojego przedstawiciela;
 - b) gdy ma to zastosowanie – dane kontaktowe inspektora ochrony danych;
 - c) cele przetwarzania, do których mają posłużyć dane osobowe, oraz podstawę prawną przetwarzania;
 - d) kategorie odnośnych danych osobowych;
 - e) informacje o odbiorcach danych osobowych lub o kategoriach odbiorców, jeżeli istnieją;
 - f) gdy ma to zastosowanie – informacje o zamiarze przekazania danych osobowych odbiorcy w państwie trzecim lub organizacji międzynarodowej oraz o stwierdzeniu lub braku stwierdzenia przez Komisję odpowiedniego stopnia ochrony lub w przypadku przekazania, o którym mowa w art. 46, art. 47 lub art. 49 ust. 1 akapit drugi, wzmiankę o odpowiednich lub właściwych zabezpieczeniach oraz o możliwościach uzyskania kopii danych lub o miejscu udostępnienia danych.

39

art. 14 RODO

2. Poza informacjami, o których mowa w ust. 1, administrator podaje osobie, której dane dotyczą, następujące informacje niezbędne do zapewnienia rzetelności i przejrzystości przetwarzania wobec osoby, której dane dotyczą:
- a) okres, przez który dane osobowe będą przechowywane, a gdy nie jest to możliwe, kryteria ustalania tego okresu;
 - b) jeżeli przetwarzanie odbywa się na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f) – prawnie uzasadnione interesy realizowane przez administratora lub przez stronę trzecią;
 - c) informacje o prawie do żądania od administratora dostępu do danych osobowych dotyczących osoby, której dane dotyczą, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania oraz o prawie do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, a także o prawie do przenoszenia danych;
 - d) jeżeli przetwarzanie odbywa się na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a) lub art. 9 ust. 2 lit. a) – informacje o prawie do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem;
 - e) informacje o prawie wniesienia skargi do organu nadzorczego;
 - f) źródło pochodzenia danych osobowych, a gdy ma to zastosowanie – czy pochodzą one ze źródeł publicznie dostępnych;
 - g) informacje o zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu, o którym mowa w art. 22 ust. 1 i 4, oraz – przynajmniej w tych przypadkach – istotne informacje o zasadach ich podejmowania, a także o znaczeniu i przewidywanych konsekwencjach takiego przetwarzania dla osoby, której dane dotyczą.

40

art. 15 RODO

1. Osoba, której dane dotyczą, jest uprawniona do uzyskania od administratora potwierdzenia, czy przetwarzane są dane osobowe jej dotyczące, a jeżeli ma to miejsce, jest uprawniona do uzyskania dostępu do nich oraz następujących informacji:
 - a) cele przetwarzania;
 - b) kategorie odnośnych danych osobowych;
 - c) informacje o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane osobowe zostały lub zostaną ujawnione, w szczególności o odbiorcach w państwach trzecich lub organizacjach międzynarodowych;
 - d) w miarę możliwości planowany okres przechowywania danych osobowych, a gdy nie jest to możliwe, kryteria ustalania tego okresu;
 - e) informacje o prawie do żądania od administratora sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych dotyczącego osoby, której dane dotyczą, oraz do wniesienia sprzeciwu wobec takiego przetwarzania;
 - f) informacje o prawie wniesienia skargi do organu nadzorczego;
 - g) jeżeli dane osobowe nie zostały zebrane od osoby, której dane dotyczą – wszelkie dostępne informacje o ich źródle;
 - h) informacje o zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu, o którym mowa w art. 22 ust. 1 i 4, oraz – przynajmniej w tych przypadkach – istotne informacje o zasadach ich podejmowania, a także o znaczeniu i przewidywanych konsekwencjach takiego przetwarzania dla osoby, której dane dotyczą.

41

art. 16 RODO – prostowanie danych

- Osoba, której dane dotyczą, ma prawo żądania od administratora niezwłocznego sprostowania dotyczących jej danych osobowych, które są nieprawidłowe.
- Z uwzględnieniem celów przetwarzania, osoba, której dane dotyczą, ma prawo żądania uzupełnienia niekompletnych danych osobowych, w tym poprzez przedstawienie dodatkowego oświadczenia.

42

art. 17 RODO – prawo do bycia zapomnianym

1. Osoba, której dane dotyczą, ma prawo żądania od administratora niezwłocznego usunięcia dotyczących jej danych osobowych, a administrator ma obowiązek bez zbędnej zwłoki usunąć dane osobowe, jeżeli zachodzi jedna z następujących okoliczności:
 - a) dane osobowe nie są już niezbędne do celów, w których zostały zebrane lub w inny sposób przetwarzane;
 - b) osoba, której dane dotyczą, cofnęła zgodę, na której opiera się przetwarzanie zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a) lub art. 9 ust. 2 lit. a), i nie ma innej podstawy prawnej przetwarzania;
 - c) osoba, której dane dotyczą, wnosi sprzeciw na mocy art. 21 ust. 1 wobec przetwarzania i nie występują nadrzędne prawnie uzasadnione podstawy przetwarzania lub osoba, której dane dotyczą, wnosi sprzeciw na mocy art. 21 ust. 2 wobec przetwarzania;
 - d) dane osobowe były przetwarzane niezgodnie z prawem;
 - e) dane osobowe muszą zostać usunięte w celu wywiązania się z obowiązku prawnego przewidzianego w prawie Unii lub prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator;
 - f) dane osobowe zostały zebrane w związku z oferowaniem usług społeczeństwa informacyjnego, o których mowa w art. 8 ust. 1.

43

art. 21 RODO – prawo sprzeciwu

1. Osoba, której dane dotyczą, ma prawo w dowolnym momencie wnieść sprzeciw – z przyczyn związanych z jej szczególną sytuacją – wobec przetwarzania dotyczących jej danych osobowych opartego na art. 6 ust. 1 lit. e) lub f), w tym profilowania na podstawie tych przepisów. Administratorowi nie wolno już przetwarzać tych danych osobowych, chyba że wykaże on istnienie ważnych prawnie uzasadnionych podstaw do przetwarzania, nadrzędnych wobec interesów, praw i wolności osoby, której dane dotyczą, lub podstaw do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń.
2. Jeżeli dane osobowe są przetwarzane na potrzeby marketingu bezpośredniego, osoba, której dane dotyczą, ma prawo w dowolnym momencie wnieść sprzeciw wobec przetwarzania dotyczących jej danych osobowych na potrzeby takiego marketingu, w tym profilowania, w zakresie, w jakim przetwarzanie jest związane z takim marketingiem bezpośrednim.
3. Jeżeli osoba, której dane dotyczą, wnieśli sprzeciw wobec przetwarzania do celów marketingu bezpośredniego, danych osobowych nie wolno już przetwarzać do takich celów.
4. Najpóźniej przy okazji pierwszej komunikacji z osobą, której dane dotyczą, wyraźnie informuje się ją o prawie, o którym mowa w ust. 1 i 2, oraz przedstawia się je jasno i odrębnie od wszelkich innych informacji.
5. W związku z korzystaniem z usług społeczeństwa informacyjnego i bez uszczerbku dla dyrektywy 2002/58/WE osoba, której dane dotyczą, może wykonać prawo do sprzeciwu za pośrednictwem zautomatyzowanych środków wykorzystujących specyfikacje techniczne.
6. Jeżeli dane osobowe są przetwarzane do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, osoba, której dane dotyczą, ma prawo wnieść sprzeciw – z przyczyn związanych z jej szczególną sytuacją – wobec przetwarzania dotyczących jej danych osobowych, chyba że przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym.

44

art. 22 RODO

1. Osoba, której dane dotyczą, ma prawo do tego, by nie podlegać decyzji, która opiera się wyłącznie na zautomatyzowanym przetwarzaniu, w tym profilowaniu, i wywołuje wobec tej osoby skutki prawne lub w podobny sposób istotnie na nią wpływa.

45

informacja handlowa przez e-mail

- Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, zakazane jest przesyłanie za pomocą środków komunikacji elektronicznej, niezamówionej informacji handlowej, skierowanej do oznaczonego odbiorcy.
 - Informację handlową - w myśl art. 10 ust. 2 ustawy - uważa się za zamówioną, jeżeli odbiorca wyraził zgodę na jej otrzymywanie.
 - Z ust. 3 powołanego przepisu wynika natomiast, iż przesyłanie niezamówionej informacji handlowej (tzw. spamming) stanowi czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.
- W sprawach dotyczących naruszenia powoływanych przepisów należy zwracać się do właściwego, ze względu na miejsce zamieszkania, miejskiego (powiatowego) rzecznika konsumentów.

46

art. 172 ustawy Prawo telekomunikacyjne

1. Zakazane jest używanie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i automatycznych systemów wywołujących dla celów marketingu bezpośredniego, chyba że abonent lub użytkownik końcowy uprzednio wyraził na to zgodę.
2. Przepis ust. 1 nie narusza zakazów i ograniczeń dotyczących przesyłania niezamówionej informacji handlowej wynikających z odrębnych ustaw.
3. Używanie środków, o których mowa w ust.1, dla celów marketingu bezpośredniego nie może odbywać się na koszt konsumenta.

47

klauzula o zgodzie na przetwarzanie danych osobowych

- Taka klauzula obejmuje zgodę na przetwarzanie danych w celu wykonania zawieranej umowy, a dodatkowo, zgodę na wykonywanie innych działań na danych osobowych, np. zgodę na ich przekazywanie innym podmiotom, udostępnianie lub wykorzystywanie w celach marketingowych (co to znaczy?).
 - Zamieszczenie takiej klauzuli powoduje, że nie można podpisać umowy bez jednoczesnego podpisania klauzuli. Mamy więc wymuszenie na kliencie udzielenia zgody na przetwarzanie danych osobowych.
- Przepisy o ochronie danych osobowych stanowią, że dla zgodnego z prawem przetwarzania danych osobowych konieczne jest spełnienie tylko jednego z pięciu warunków (art. 6 ust. 1 RODO).
 - Jeśli wykorzystywanie danych uzasadnia konieczność realizacji umowy, dodatkowa zgoda jest zbędna (przesłanka pkt 2).
- Jeżeli sprzedawca lub świadczeniodawca chce uzyskać od klienta zgodę na przetwarzanie danych w innych celach, powinien zamieścić dodatkową dobrowolną klauzulę, której treścią jest zgoda na takie przetwarzanie danych osobowych.
- Prawo nie precyzuje treści ani formy klauzuli, ale stanowi, że zgodą jest oświadczenie woli pochodzące od osoby, której dane dotyczą.
 - Zgoda nie może więc być wymuszona.

Zgoda na przetwarzanie danych osobowych musi być:

- dobrowolna** – na osobę zainteresowaną nikt nie wywiera nacisku
- konkretna** – osoba zainteresowana wie, do jakich celów dane zostaną wykorzystane
- jednoznaczna** – nie ma żadnych wątpliwości, że zgoda została wyrażona
- wyraźna** – zgoda ma formę odpowiedniego zachowania lub jest wyrażona pisemnie
- świadoma** – zainteresowana osoba wie, jakie konsekwencje będzie mieć jej zgoda

Źródło: opinia 15/2011 w sprawie definicji zgody wydana przez Grupę Roboczą Art. 29 ds. Ochrony Danych

t.R

49

- Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Agorę S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa - administratora danych osobowych, w celach marketingowych. Podanie danych osobowych jest dobrowolne. Osobie, której dane dotyczą przysługuje prawo wglądu do danych osobowych oraz ich poprawiania.
- Wyrażam zgodę na otrzymywanie od Agory S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa na moje konto e-mailowe informacji handlowych dotyczących kontrahentów Agory S.A.
- Wyrażam zgodę na przesłanie na moje konto e-mailowe informacji o produktach, usługach i przedsięwzięciach Agory S.A.
- Zapisuję się na newsletter serwisu Publio.pl.
- * Akceptuję regulamin serwisu

50

jakich danych może żądać policja

- ❑ **rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2020 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów**
- ❑ § 7. 1. Policjant dokumentuje legitymowanie osoby w notatniku służbowym, notatce służbowej lub notatce urzędowej, określając datę, czas, miejsce i przyczynę legitymowania oraz następujące dane osoby legitymowanej:
 - 1) imię (imiona) i nazwisko oraz adres zamieszkania lub pobytu;
 - 2) numer PESEL, a w przypadku braku informacji o numerze PESEL – datę i miejsce urodzenia oraz imiona rodziców i nazwisko rodowe;
 - 3) rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu, na podstawie którego ustalono tożsamość osoby legitymowanej, lub rodzaj informacji, o której mowa w § 4 pkt 6, na podstawie której ustalono tożsamość osoby legitymowanej.
- 2. Dokumentowanie, o którym mowa w ust. 1, może być realizowane w postaci elektronicznej.
- ❑ § 15. Policjant podczas czynności służbowych wykonuje uprawnienie do obserwowania i rejestrowania obrazu lub dźwięku zdarzeń w sposób:
 - 1) bezpośredni – w przypadku obecności policjantów w miejscu prowadzenia obserwacji i rejestracji obrazu lub dźwięku zdarzeń;
 - 2) zdalny – przy użyciu urządzeń teleinformatycznych przekazujących obraz lub dźwięk zdarzeń na odległość;
 - 3) jawny lub przy użyciu metod uniemożliwiających osobom nieupoważnionym ustalenie faktu prowadzenia obserwacji i rejestracji.

Obowiązki przedsiębiorcy (pracodawcy) dotyczące ochrony danych osobowych

zagadnienia

- obowiązki administratora
- powoływanie inspektora ochrony danych
- ocena skutków planowanych operacji przetwarzania dla ochrony danych osobowych
- brak obowiązku rejestracji zbiorów danych osobowych
- dane uzyskiwane w czasie rekrutacji
- obowiązki ogólne pracodawcy dot. danych osobowych
- osoba dopuszczona do danych osobowych przez pracodawcę
- ujawnianie informacji dotyczących pracownika na zewnątrz
- prawo do prywatności pracownika
- monitoring pracowników

53

art. 24 RODO

1. Uwzględniając charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie i wadze zagrożenia, administrator wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby przetwarzanie odbywało się zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i aby móc to wykazać. Środki te są w razie potrzeby poddawane przeglądom i uaktualniane.
2. Jeżeli jest to proporcjonalne w stosunku do czynności przetwarzania, środki, o których mowa w ust. 1, obejmują wdrożenie przez administratora odpowiednich polityk ochrony danych.

54

art. 32 RODO

1. Uwzględniając stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia i wadze zagrożenia, administrator i podmiot przetwarzający wdrażają odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby zapewnić stopień bezpieczeństwa odpowiadający temu ryzyku, w tym między innymi w stosownym przypadku:
 - a) pseudonimizację i szyfrowanie danych osobowych;
 - b) zdolność do ciągłego zapewnienia poufności, integralności, dostępności i odporności systemów i usług przetwarzania;
 - c) zdolność do szybkiego przywrócenia dostępności danych osobowych i dostępu do nich w razie incydentu fizycznego lub technicznego;
 - d) regularne testowanie, mierzenie i ocenianie skuteczności środków technicznych i organizacyjnych mających zapewnić bezpieczeństwo przetwarzania.

55

Art. 35 RODO

- Jeżeli dany rodzaj przetwarzania – w szczególności z użyciem nowych technologii – ze względu na swój charakter, zakres, kontekst i cele z dużym prawdopodobieństwem może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, administrator przed rozpoczęciem przetwarzania dokonuje oceny skutków planowanych operacji przetwarzania dla ochrony danych osobowych.
- Dla podobnych operacji przetwarzania danych wiążących się z podobnym wysokim ryzykiem można przeprowadzić pojedynczą ocenę.

56

art. 37 RODO

1. Administrator i podmiot przetwarzający **wyznaczają inspektora ochrony danych**, zawsze gdy:
 - a) przetwarzania dokonują organ lub podmiot publiczny, z wyjątkiem sądów w zakresie sprawowania przez nie wymiaru sprawiedliwości;
 - b) główna działalność administratora lub podmiotu przetwarzającego polega na operacjach przetwarzania, które ze względu na swój charakter, zakres lub cele wymagają regularnego i systematycznego monitorowania osób, których dane dotyczą, na dużą skalę; lub
 - c) główna działalność administratora lub podmiotu przetwarzającego polega na przetwarzaniu na dużą skalę szczególnych kategorii danych osobowych, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz danych osobowych dotyczących wyroków skazujących i naruszeń prawa, o czym mowa w art. 10.

57

RODO

- nie ma obowiązku rejestracji zbiorów danych osobowych
 - był taki obowiązek według wcześniejszych regulacji

58

dane uzyskiwane w czasie rekrutacji

☐ Art. 22[1] Kodeksu pracy

§ 1. Pracodawca żąda od osoby ubiegającej się o zatrudnienie podania danych osobowych obejmujących:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) dane kontaktowe wskazane przez taką osobę;
- 4) wykształcenie;
- 5) kwalifikacje zawodowe;
- 6) przebieg dotychczasowego zatrudnienia.

§ 2. Pracodawca żąda podania danych osobowych, o których mowa w § 1 pkt 4–6, gdy jest to niezbędne do wykonywania pracy określonego rodzaju lub na określonym stanowisku.

59

dane uzyskiwane w czasie rekrutacji

☐ Art. 22[1a] Kodeksu pracy

§ 1. Zgoda osoby ubiegającej się o zatrudnienie lub pracownika może stanowić podstawę przetwarzania przez pracodawcę innych danych osobowych niż wymienione w art. 221 § 1 i 3, z wyjątkiem danych osobowych, o których mowa w art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

60

brzmienie klauzuli pracowniczej

- „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb niezbędnych do realizacji procesu rekrutacji (zgodnie z ustawą z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych [Dz. U. z 2018, poz. 1000] oraz zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO)

61

dane uzyskiwane w czasie rekrutacji

- udostępnienie pracodawcy tych danych osobowych następuje w formie oświadczenia osoby, której one dotyczą (art. 22[1] § 3 k.p.)
- pracodawca nie musi uzyskać zgody na przetwarzanie danych osobowych kandydata do pracy, które zostały objęte zakresem art. 22[1] k.p.
- gdy przekazane dane wykraczają poza ramy Kodeksu pracy, wymaga się bezwzględnie uzyskania zgody kandydata do pracy

62

dane uzyskiwane w czasie rekrutacji

- Pracodawcy mają obowiązek niszczyć CV kandydatów do pracy tuż po zakończeniu rekrutacji.
- Za udostępnienie danych osobowych pracowników innym osobom grożą kary z karą pozbawienia wolności łącznie.
- Poszkodowani podwładni mogą ubiegać się o zadośćuczynienie za naruszenie dóbr osobistych.

63

obowiązki ogólne pracodawcy

- przepisy zobowiązuje pracodawców do prowadzenia dokumentacji opisującej sposób przetwarzania danych osobowych podwładnego
 - np. kto ma do nich dostęp, czy są jedynie gromadzone, czy wykorzystywane w inny sposób
- na wniosek pracownika pracodawca musi poinformować go o przysługujących mu prawach związanych z ochroną danych osobowych

64

obowiązki ogólne pracodawcy

- pracodawca nie może gromadzić innych niż określone w przepisach danych osobowych pracowników
 - np. danych o przynależności partyjnej, relacjach rodzinnych i osobistych łączących zatrudnione u niego osoby, nazwiska panińskiego matki pracownika)
- zgoda pracownika nie powoduje, że przetwarzanie tych innych danych będzie legalne
- „Pracodawca nie może przetwarzać innych danych osobowych pracowników nawet wtedy, gdy wyrażą oni na to zgodę”.
 - Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 1 grudnia 2009 r., sygn. akt I OSK 249/09.
[Sprawa dotyczyła przetwarzania odcisków linii papilarnych pracowników w celu prowadzenia ewidencji czasu pracy.]

65

osoba dopuszczona

- do przetwarzania danych osobowych pracowników mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające upoważnienie nadane przez pracodawcę
- upoważnienie to należy zarejestrować w prowadzonej w tym celu ewidencji

66

art. 28 RODO – podmiot przetwarzający

1. Jeżeli przetwarzanie ma być dokonywane w imieniu administratora, korzysta on wyłącznie z usług takich podmiotów przetwarzających, które zapewniają wystarczające gwarancje wdrożenia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, by przetwarzanie spełniało wymogi niniejszego rozporządzenia i chroniło prawa osób, których dane dotyczą.
2. Podmiot przetwarzający nie korzysta z usług innego podmiotu przetwarzającego bez uprzedniej szczegółowej lub ogólnej pisemnej zgody administratora. W przypadku ogólnej pisemnej zgody podmiot przetwarzający informuje administratora o wszelkich zamierzonych zmianach dotyczących dodania lub zastąpienia innych podmiotów przetwarzających, dając tym samym administratorowi możliwość wyrażenia sprzeciwu wobec takich zmian.

67

art. 29 RODO

Podmiot przetwarzający oraz każda osoba działająca z upoważnienia administratora lub podmiotu przetwarzającego i mająca dostęp do danych osobowych przetwarzają je wyłącznie na polecenie administratora, chyba że wymaga tego prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego.

ujawnianie informacji na zewnątrz

- pracodawca ma prawo ujawnić niektóre dane osobowe pracowników bez zgody osoby, której dotyczą, poza zakład pracy:
 - jego imię i nazwisko,
 - dokładne miejsce pracy,
 - stanowisko,
 - służbowy adres e-mail
 - służbowy numer telefonu
- można je podać w ogłoszeniu prasowym czy na stronie internetowej
- niedopuszczalne jest upublicznianie wizerunków pracowników bez ich zgody

69

prawo do prywatności

- ochrona życia prywatnego (art. 47 Konstytucji), obejmuje sobą m.in. autonomię informacyjną oznaczającą:
 - prawo do samodzielnego decydowania o ujawnianiu innym informacji dotyczących swojej osoby
 - prawo do sprawowania kontroli nad takimi informacjami, jeśli znajdują się w posiadaniu innych podmiotów

70

informacja o zdrowiu

- pracodawca nie ma dostępu do danych o zdrowiu pracownika
- pracodawca ma tylko prawo do informacji, czy po stronie pracownika istnieją przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania danej pracy na danym stanowisku

71

informacja o wynagrodzeniu

- udzielenie przez pracodawcę informacji o wysokości zarobków pracownika bez wcześniejszej jego zgody może spowodować naruszenie jego dóbr osobistych i narazić pracodawcę na odpowiedzialność cywilną
- niedopuszczalne jest zakazywanie pracownikom informowania się wzajemnie o wysokości wynagrodzenia (takie rozmowy umożliwiają kontrolę, czy pracodawca nie dopuszcza się dyskryminacji)
 - brak podstaw do interpretacji zapisu o obowiązku dbania o dobro zakładu pracy jako oznaczającego nieujawnianie wysokości wynagrodzenia

72

nakładanie kary

- ❑ Pracodawca nie może wręczyć pracownikowi kary nagany bądź wypowiedzenia umowy o pracę w obecności innych osób, chyba że są to osoby zajmujące się w imieniu pracodawcy sprawami kadrowymi lub przedstawiciel związku zawodowego, do którego należy osoba karana lub zwalniana.

73

monitoring

- ❑ **monitoring pracowników** – czynności podjęte w celu gromadzenia informacji o pracownikach poprzez poddanie ich obserwacji bezpośredniej lub za pośrednictwem środków elektronicznych
 - **proaktywny** ma na celu ocenę wydajności pracownika (jest prewencyjny)
 - **reaktywny** jest podejmowany po uzyskaniu przez pracodawcę informacji o niewłaściwym zachowaniu pracownika
 - **systematyczny** (ciągły) polega na tym, że pracodawca monitoruje wszystkich pracowników, lub poszczególne ich zespoły
 - **incydentalny** jest wprowadzany na skutek wystąpienia szczególnych okoliczności, np. kradzieży

74

monitoring a prawo

- ❑ polskie ustawodawstwo pracy nie reguluje wprost kwestii monitoringu w miejscu pracy, stąd jest to kwestia interpretacji:
 - pracodawca ma prawo kontrolować przebieg pracy, by mieć realną możliwość oceny jej efektywności
 - nie wolno naruszać prawa pracowników do poszanowania ich dóbr osobistych
 - może być wprowadzony w usprawiedliwionym celu (ochrona systemu informatycznego czy zapobieżeniem działań podejmowanych przez pracowników, które miałyby szkodzić zakładowi pracy)
 - podjęte środki muszą być proporcjonalne do celu jaki zamierza osiągnąć stosujący monitoring pracodawca i w sposób jak najmniej ingerować w prywatność pracownika
 - w trakcie monitoringu mogą być uzyskiwane dane osobowe, na których przetwarzania pracodawca nie ma zezwolenia, co oznacza, że takie dane (m.in. cudze adresy, informacje wynikające z prywatnej korespondencji) należy niezwłocznie usuwać

75

monitoring a prawo

- ❑ pracodawca ma prawo kontrolować wykorzystanie telefonów komórkowych do celów służbowych, powinien jednak uprzedzić pracownika o tym, że nie powinien korzystać z nich do celów prywatnych oraz że taka kontrola będzie dokonywana
- ❑ potrzeba aktywowania usługi geolokalizacji bez zgody pracownika powinna być uzasadniona ważnym interesem pracodawcy i nie może naruszać dóbr osobistych osoby zatrudnionej

korzystanie przez pracownika z telefonu służbowego w celu udziału w grach towarzyskich, narażające pracodawcę na znaczną szkodę może być zakwalifikowane jako ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych i stanowić podstawę do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. (wyrok SN z dnia 15 maja 1997 r. I PKN 93/97 OSNAPiUS 1998/7/208)

monitoring a prawo

- ❑ Monitoring poczty elektronicznej nie może naruszać tajemnicy korespondencji oraz innych dóbr osobistych pracownika.
- ❑ monitoring za pomocą kamer jest co do zasady dopuszczalny, przy czym kamery nie mogą być instalowane w pomieszczeniach, w których prawo do prywatności pracownika powinno być przestrzegane w zwiększonym zakresie, to znaczy w toaletach i szatniach
 - niedopuszczalny jest monitoring z użyciem rejestratora dźwięku, gdyż może naruszać prawo do prywatności

77

monitoring a prawo

- ❑ Pracodawca co do zasady powinien uzyskać zgodę pracownika na zastosowanie monitoringu.
 - Niewyrażenie zgody na kontrolę użytkowania poczty lub rozmów telefonicznych może być podstawą wypowiedzenia umowy o pracę, jeśli pracodawca udowodni, że taka forma monitoringu była niezbędna do właściwego funkcjonowania zakładu pracy.
- ❑ Nie wymaga się zgody pracownika na zastosowanie monitoringu przez pracodawcę, jeśli pracodawca wykaże, że przetwarzanie danych jest niezbędne dla osiągnięcia usprawiedliwionych celów a przetwarzanie danych jest adekwatne do osiągnięcia tych celów
 - np. ustalenie sprawcy kradzieży, kontrola stron internetowych odwiedzanych przez pracowników, ograniczenie prywatnych rozmów telefonicznych

78

monitoring

- Pracodawca informuje pracowników o wprowadzeniu monitoringu, w sposób przyjęty u danego pracodawcy, nie później niż 2 tygodnie przed jego uruchomieniem.
- W przypadku wprowadzenia monitoringu pracodawca oznacza pomieszczenia i teren monitorowany w sposób widoczny i czytelny, za pomocą odpowiednich znaków lub ogłoszeń dźwiękowych, nie później niż jeden dzień przed jego uruchomieniem.

79

monitoring

- Nagrania obrazu pracodawca przetwarza wyłącznie do celów, dla których zostały zebrane, i przechowuje przez okres nieprzekraczający 3 miesięcy od dnia nagrania.

80

PRZEPISY KARNE – Kodeks pracy

Art. 281.

Kto, będąc pracodawcą lub działając w jego imieniu:

(...)

- 6) nie prowadzi dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akt osobowych pracowników,
- 7) pozostawia dokumentację w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akta osobowe pracowników w warunkach grożących uszkodzeniem lub zniszczeniem – podlega karze grzywny od 1 000 zł do 30 000 zł.

Dziękuję za uwagę